

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

ŽUPANIJSKI SUD
U ZAGREBU

Primjeraka ___ Priloga ___

27 -04- 2017

PRIMLJENO

Neposredno - Poštom

Preporučeno ___ 20__g.

MIHOČEVIĆ & BAJŠ
ODVJETNIČKI URAD

23 -04- 2017

PRIMLJENO

Broj: GŽ 8/17-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

I

RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Ivana Mikšića predsjednika vijeća, Jasenke Žabčić članice vijeća, Marine Paulić članice vijeća, Dragana Katića člana vijeća i suca izvjestitelja i Darka Milkovića člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji, Zagreb, Borongajska cesta 83 d, OIB: 36612267447, kojeg zastupaju punomoćnici Maro Mihočević i Denis Bajš, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Mihočević & Bajš d.o.o. u Zagrebu, protiv tuženika Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja, Zagreb, Trg maršala Tita 4, OIB: 44542870641, kojeg zastupaju punomoćnici Ana Petošić, dipl. iur. i Mislav Bistrović, odvjetnik u Zagrebu, radi zabrane nezakonitog štrajka, odlučujući o žalbama stranaka protiv presude i rješenja Županijskog suda u Zagrebu posl. broj P-14/17-11 od 10. travnja 2017., u sjednici održanoj 27. travnja 2017.,

presudio je:

Odbija se žalba tuženika kao neosnovana i potvrđuje presuda prvostupanjskog suda u točki I. izreke.

riješio je:

Odbija se žalba tužitelja kao neosnovana i potvrđuje prvostupanjsko rješenje kojim je odbijen prijedlog za određivanje privremene mjere osiguranja, dok se žalba tuženika u odnosu na rješenje o privremenoj mjeri osiguranja odbacuje kao nedopuštena.

Djelomično se uvažava žalba tuženika i preinačuje presuda prvostupanjskog suda u točki II. izreke u odluci o troškovima postupka i rješava tako da se tužitelju dosuđuje trošak postupka u iznosu od 17.625,00 kn s kamatama kao u prvostupanjskoj presudi, dok se u preostalom dijelu (u iznosu od 3.125,00 kn) zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka odbija.

Tužitelju se ne dosuđuje trošak postupka nastao podnošenjem odgovora na žalbu.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom prihvaćen je tužbeni zahtjev koji glasi:

„I. Utvrđuje se da je nezakonito organiziranje i poduzimanje štrajka kojega je tuženik Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja, Zagreb, Trg maršala Tita 4, OIB: 44542870641, dana 24. ožujka 2017. najavio tužitelju Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji, Zagreb, Borongajska cesta 83 d, OIB: 36612267447 za prvi dan nakon okončanja mirenja, ako taj postupak bude završen neuspješno, s početkom radnog vremena u prvoj smjeni na Sveučilištu u Zagrebu Hrvatski studiji i koji štrajk je otpočeo dana 3. travnja 2017. u 8,00 sati.

Zabranjuje se tuženiku Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja, Zagreb, Trg maršala Tita 4, OIB: 44542870641, organiziranje i poduzimanje štrajka kojega je tuženik 24. ožujka 2017. najavio tužitelju Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji, Zagreb, Borongajska cesta 83 d, OIB: 36612267447, za prvi dan nakon okončanja postupka mirenja, ako taj postupak bude završen neuspješno s početkom radnog vremena u prvoj smjeni na Sveučilištu u Zagrebu Hrvatski studiji i koji štrajk je otpočeo dana 3. travnja 2017. u 8,00 sati.

II. Nalaže se tuženiku Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja, Zagreb, Trg maršala Tita 4, OIB: 44542870641, isplatiti tužitelju Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji, Zagreb, Borongajska cesta 83 d, OIB: 36612267447 parnični trošak u iznosu od 20.750,00 kuna zajedno sa zateznom kamatom koja se određuje, za svako polugodište, po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena koja teče od 10. travnja 2017., pa do isplate, u roku od 8 dana.“

Posebnim rješenjem sadržanim u istoj odluci odbijen je tužiteljev prijedlog za određivanje privremene mjere osiguranja koji je glasio na zabranu protivniku osiguranja provođenja odnosno štrajka s trajanjem te mjere do pravomoćnog okončanja parničnog postupka posl. br. P-14/17.

Protiv prvostupanjske odluke tužitelj je podnio žalbu pobijajući samo rješenje o mjeri osiguranja, dok je tuženik podnio žalbu protiv prvostupanjske presude i rješenja, s tim da se obje stranke u žalbama pozivaju na sve žalbene razloge iz članka 353. stavak 1. točka 1. do 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11 i 148/11-pročišćeni tekst, 25/13 i 28/13, u daljnjem tekstu: ZPP). Tužitelj predlaže preinačenje pobijanog rješenja o mjeri osiguranja prihvaćanjem prijedloga za osiguranje uz naknadu troškova postupka i podnesene žalbe, dok tuženik predlaže preinačenje pobijane presude odbijanjem tužbenog zahtjeva u cijelosti, uz naknadu troškova postupka i žalbe, podredno predlaže ukidanje pobijane odluke i vraćanje predmeta prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na žalbu tužitelj osporava sve žalbene navode ističući uz ostalo - da tuženik nema pravni interes za podnošenje žalbe jer ga je dopisom od 10. travnja 2017. obavijestio kako je „privremeno prekinuo štrajk do donošenja pravomoćne odluke u ovom predmetu“. Zatražio je trošak nastao podnošenjem odgovora na žalbu.

Žalba tužitelja nije osnovana.

Žalba tuženika je djelomično osnovana i to samo glede odluke o troškovima postupka, dok je u odnosu na privremenu mjeru osiguranja nedopuštena.

Prema odredbi iz članka 365. ZPP-a Vrhovni sud Republike Hrvatske, u ovom slučaju kao drugostupanjski sud (članak 219. stavak 3. Zakona o radu - „Narodne novine“, broj 93/14, u daljnjem tekstu: ZR), ispituje pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u žalbi pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

Protivno žalbenim navodima kako tužitelja tako i tuženika, donošenjem pobijane presude i rješenja nije počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točka 11. ZPP-a jer prvostupanjska odluka u svim svojim dijelovima sadrži jasne i neproturječne te iscrpne razloge o odlučnim činjenicama, a budući ne postoje niti neke druge proturječnosti koje bi onemogućavaju ispitivanje te odluke to ovaj žalbeni razlog nije ostvaren.

U odnosu na žalbu tužitelja protiv rješenja o mjeri osiguranja ističe se slijedeće:

Tužitelj u žalbi osporava pravilnost primjene materijalnog prava pozivajući se na odredbu iz članka 347. stavak 2. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj 112/12, 25/13 i 93/14, u daljnjem tekstu: OZ). Ističe da je sud prvog stupnja samo djelomično primijenio navedenu odredbu kad je odbio njegov prijedlog jer je zanemario dio te odredbe prema kojem se sporni odnos može privremeno urediti i u slučaju kad je to potrebno radi osiguranja pravnog reda, što je u konkretnom slučaju trebalo jer pravni red ne može postojati ukoliko predlagatelj trpi nezakonito provođenje štrajka.

Neosnovano se tužitelj poziva na odredbe članka 347. OZ-a (kojim su propisane vrste mjera osiguranja) budući je sud prvog stupnja za svoju odluku dao pravno utemeljene i logične razloge iz kojih proizlazi da predlagatelj nije učinio vjerojatnima postojanje pretpostavki iz članka 346. OZ-a, na temelju kojih se može odrediti privremena mjera osiguranja nenovčane tražbine, tj. vjerojatnost opasnosti da bi bez takve mjere protivnik osiguranja spriječio ili znatno otežao ostvarenje tražbine, osobito time što bi promijenio postojeće stanje stvari, ili je mjera potrebna da bi se spriječilo nasilje ili nastanak nenadoknadive štete koja prijeti.

Konačno, imajući na umu činjenicu koju i sam tužitelj izrijekom navodi u odgovoru na žalbu - da je štrajk „privremeno obustavljen“, očito je da nikakva mjera osiguranja nije ni bila potrebna radi uspostavljanja pravnog reda kojom bi se privremeno uredili sporni odnosi među strankama.

U odnosu na žalbu tuženika protiv presude i rješenja ističe se slijedeće:

Tuženik neosnovano osporava pravnu osobnost tužitelja ističući da je njegov naziv, kako je označen u tužbi, zapravo naziv podružnice koja nema pravnu osobnost, stoga tvrdi da je sud prvog stupnja počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točka 8. ZPP-a.

Međutim, protivno tome, pravilno je sud prvog stupnja ustvrdio da je identitet osoba bilo fizičke ili pravne moguće utvrditi na više načina, a ne samo pomoću njezina imena pa je upravo s tom svrhom i uveden OIB, kao stalna i glavna identifikacijska oznaka svakog hrvatskog državljanina i pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Slijedom toga je pravilan zaključak suda prvog stupnja da je tužba podnesena od strane Sveučilišta u Zagrebu (iz sudskog registra Trgovačkog suda u Zagrebu utvrđeno je da je naziv tužitelja „Sveučilište u Zagrebu“, uz koji naziv je naveden i osobni identifikacijski broj: 36612267447). Prema tome, tužitelj je Sveučilište u Zagrebu koje nesporno ima pravnu osobnost i stranačku sposobnost te je bez daljnjea i aktivno legitimirano u ovom postupku.

Jednako tako je pravilan i zaključak prvostupanjskog suda prema kojem je tužbeni zahtjev u svemu određen jer se odnosi na utvrđenje nezakonitosti organiziranja i poduzimanja štrajka, odnosno zabrane štrajka kojeg je najavio i započeo tuženik na Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima dana 3. travnja 2017. u 8,00 sati.

U činjeničnom utvrđenju prvostupanjske presude, koje ovaj drugostupanjski sud u cijelosti prihvaća, navode se slijedeće važne činjenice:

- da iz Odluke o promjeni statusa Sveučilišnog centra Hrvatski studiji u Sveučilišni odjel Hrvatski studiji, donesenoj na temelju članka 21. Statuta Sveučilišta u Zagrebu i Odluke o pokretanju postupka promjene statusa Sveučilišnog centra Hrvatski studiji u Sveučilišni odjel Hrvatski studiji, vijeća društveno-humanističkog područja od 11. siječnja 2017., Senata Sveučilišta u Zagrebu na 7. sjednici dana 17. siječnja 2017., proizlazi da se istom mijenja i unapređuje status Sveučilišnog centra Hrvatski studiji u status Sveučilišnog odjela Hrvatski studiji, kao sastavnice Sveučilišta u Zagrebu te da se donosi odluka o ukidanju Sveučilišnog centra Hrvatski studiji i osnivanja Sveučilišnog odjela Hrvatski studiji, kao i da se Sveučilišni odjel Hrvatski studiji osniva i djeluje kao podružnica Sveučilišta u smislu Zakona o ustanovama („Narodne novine“, broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08);

- da je člankom 2. te Odluke propisano da Sveučilišni odjel Hrvatski studiji ustrojava i izvodi znanstveni rad i sudjeluje u izvedbi Sveučilišnih studija i iznimno stručnih studija u više srodnih znanstvenih polja u skladu sa člankom 45. Statuta Sveučilišta u Zagrebu te da Sveučilišni odjel nastavlja znanstveni i/ili nastavni rad na poljima u granama koji su do sada bili zastupljeni na Hrvatskim studijima, a otvara se i mogućnost uvođenja novih programa koji bi zadovoljili uvjete u prihvaćenim preporukama koje je predložio Sveučilišni odbor za provedbu postupka rješavanja pravnog statusa, znanstveno-nastavnog profila i ustroja Hrvatskih studija;

- da iz zapisnika sa sastanka održanog radi provođenja postupka mirenja 31. ožujka 2017. proizlazi da je sa stajališta poslodavca jedno ključno pitanje riješeno i to upisne kvote, a da je drugo pitanje organizacijske naravi te se prema stavu poslodavca ne smatra pitanjem koje je od gospodarskog i socijalnog interesa za sindikat, odnosno stav je da se o njemu ne odlučuje u mirenju te iz istog proizlazi da je mirenje završeno neuspješno;

- da u dopisu od 24. ožujka 2017. kojim najavljuje štrajk, tuženik obrazlaže iz kojih razloga je najavio provedbu štrajka te ističe da je 1. veljače 2016. donesena Odluka o pokretanju postupka rješavanja pravnoga statusa, znanstveno-nastavnog profila i ustroja

Hrvatskih studija te o imenovanju Odbora za provedbu postupka rješavanja pravnoga statusa, znanstveno-nastavnog profila i ustroja Hrvatskih studija, a 9. veljače 2016. Odluka o izmjeni i dopuni navedene odluke, a kojim je Odlukama je prekinut postupak donošenja novog Preddiplomskog studijskog programa Hrvatskih studija te mogućnost daljnjeg zapošljavanja na Hrvatskim studijima, čak i u odnosu na javne natječaje iz 2015., koji nisu poništeni, da su pitanja definicije znanstveno-nastavnog profila i ustroja Hrvatskih studija, kao i izmjene postojećih i uvođenja novih studijskih programa sukladno članku 30. Pravilnika o ustroju i djelovanju Hrvatskih studija iz 2008., kao temeljnog akta Hrvatskih studija, isključivo u nadležnosti znanstveno-nastavnog vijeća te sastavnice i da ne postoji niti zakonska niti statutarna osnova na koji bi rektor ili bilo koje drugo tijelo Sveučilišta moglo izuzeti bitna pitanja znanstveno-nastavnog profila iz nadležnosti istog Vijeća i povjeriti ih drugom tijelu na odlučivanje, da donošenje navedenih Odluka predstavlja povredu načela autonomije visokog učilišta, jer se istima onemogućuje tijelima sastavnice Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskim studijima da samostalno utvrde obrazovne, znanstvene i druge programe sastavnice, da je navedenim Odlukama onemogućen daljnji rad na izradi programa i otklanjanju nedostataka uočenih u postupku vrednovanja sastavnice, pa da su povrijeđeni interesi, prava i dužnosti svih zaposlenika, jer je otklanjanje nedostataka uvjet za ishodenje dopusnice za nastavak rada Hrvatskih studija, a preduvjet nastavka rada zaposlenika na toj sastavnici, da je dana 17. siječnja 2017. Senat Sveučilišta u Zagrebu donio Odluku o promjeni statusa Sveučilišnog centra Hrvatski studiji u Sveučilišni odjel Hrvatski studiji i Odluku o imenovanju privremenih tijela Sveučilišnog odjela Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, da su navedene Odluke nezakonite, kako Odjel Hrvatski studiji kao novoosnovana sastavnica Sveučilišta u ovom trenutku opstoji bez temeljnih pravnih akata sukladno kojima bi mogli raditi, da time radna mjesta sadašnjih zaposlenika postaju krajnje neizvjesna, da je gubitak radnih mjesta na Hrvatskim studijima izvjestan ako se uzme u obzir činjenica da je Senat Sveučilišta 14. ožujka 2017. donio Odluku o upisnim kvotama studenata na preddiplomski studij filozofije na Hrvatskim studijima u akademskoj godini 2017/2018 kojom je ista kvota određena u visini 0;

- da je na ročištu održanom 7. travnja 2017. tuženik, uz ostalo, naveo zbog kojih gospodarskih i socijalnih razloga se štrajk provodi te cilj koji se time želi postići, obrazlažući da se štrajk provodi iz razloga navedenih u najavi štrajka i to da je zaposlenicima Hrvatskih studija onemogućeno odlučivanje na način da se radi o povredi prava na autonomiju, povredi prava na samoupravu i autonomnost, u slobodnom određivanju znanstveno nastavnih programa čime se utječe na kvalitetu studijskih programa, a čime se utječe i na kvalitetu cjelokupnog studija, a time i opstojnost, sigurnost i stabilnost znanstveno-nastavnih radnih mjesta, kao i da su time zaposlenici onemogućeni u sudjelovanju u radu znanstveno-nastavnog vijeća, a kako je to propisano odredbama mjerodavnog Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 132/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 47/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 i 60/15), odnosno da su onemogućeni u donošenju odluka o uređenju znanstveno-nastavnih sadržaja. U tome da se ogleda i društveni interes drugih članova akademske zajednice, a kako bi se kvalitetno moglo provoditi obrazovanje, a da je cilj da se omogući njihov rad u znanstveno-nastavnom vijeću i kreiranje znanstveno-nastavnih sadržaja kako bi se ishodila dopusnica Agencije za znanost i visoko obrazovanje, čime bi sastavnica Sveučilišta mogla obavljati svoju funkciju, a s obzirom da su sukladno statutu Sveučilišta jedini ovlašteni predlagati znanstveno-nastavne sadržaje.

Na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja, prvostupanjski sud prihvaća tužbeni zahtjev pozivajući se na odredbu članka 205. stavka 1. ZR-a, kojom je propisano da sindikati

imaju pravo pozvati se na štrajk i provesti ga u svrhu zaštite i promicanja gospodarskih i socijalnih interesa svojih članova te zbog neisplate plaće, dijela plaće odnosno naknade plaće, ako nisu isplaćene do dana dospijeca.

U obrazloženju takve ocjene prvostupanjski sud pravilno zaključuje da razlozi koje tuženik navodi u odgovoru na tužbu i tijekom postupka ne predstavljaju opravdani razlog za štrajk u smislu odredbe članka 205. stavka 1. ZR-a, budući da se navedenim razlozima dovodi u pitanje zakonska i statutarna utemeljenost Odluka rektora i drugih tijela Sveučilišta, odnosno ističe da je došlo do povrede prava na samoupravu i autonomiju sastavnice Sveučilišta. Slijedom navedenog, drugostupanjski sud u svemu prihvaća ovakvu pravnu prosudbu prvostupanjskog suda budući da se konkretni štrajk poduzima i provodi radi odluka koje se zapravo tiču ustrojstvenih i organizacijskim pitanja samog Sveučilišta, a ne radi zaštite i promicanja gospodarskih i socijalnih interesa tuženikovih članova.

Tuženik u žalbi posebno naglašava da se štrajk provodi zbog toga jer su radna mjesta zaposlenika Hrvatskih studija u opasnosti i ozbiljno ugrožena, međutim, niti takva tvrdnja ne dovodi u pitanje pravilnost i zakonitost prvostupanjske odluke. To je zato jer je pitanje organizacije studija autonomna i unutarnja stvar Sveučilišta i mogući gubitak radnih mjesta, koji je uz to u konkretnom slučaju sasvim neizvjesna buduća činjenica, sam po sebi ne može biti opravdani razlog za štrajk. To tim više jer je sudska zaštita prava iz radnog odnosa u vezi s prestankom pojedinačnih ugovora o radu propisana odredbama članka 133. ZR-a.

Prema tome, pazeći i po službenoj dužnosti ovaj drugostupanjski sud ocjenjuje da materijalno pravo nije pogrešno primijenjeno.

Prvostupanjski sud pritom pravilno zaključuje da pitanje zakonitosti ili nezakonitosti tužiteljevih odluka može biti predmetom eventualnog sudskog postupka u kojem se iste mogu pobijati, ali iz navedenih razloga štrajk ne može biti dopušten.

Ostali razlozi nisu o odlučnog značenja za odluku o tuženikovoju žalbi slijedom čega ih ovaj drugostupanjski sud nije posebno niti ocjenjivao (članak 375. stavak 1. ZPP).

Tuženikova žalba protiv odbijajuće odluke o privremenoj mjeri je nedopuštena jer tuženik u takvoj pravnoj situaciji žalbom ne može ostvariti veću korist od one koju mu daje postojeće rješenje (članak 367. stavak 1. u vezi s člankom 358. stavak 3. ZPP).

Međutim, tuženik pravilno ukazuje na pogrešnu primjenu materijalnog prava kad je u pitanju odluka o troškovima postupka budući da tužitelja, primjenom odredbe iz članka 154. stavak 1. ZPP-a, ne pripada onaj dio troškova postupka koji se odnosi na osnovano odbijeni prijedlog za određivanje privremene mjere osiguranja u ukupnom iznosu od 3.125,00 kn, dok je u preostalom dijelu prvostupanjska odluka o troškovima postupka pravilna i zakonita iz razloga navedenih u prvostupanjskoj odluci, koje prihvaća i drugostupanjski sud. Zbog toga je valjalo djelomično preinačiti pobijanu presudu u odluci o troškovima postupka i tužitelju dosuditi troškove u iznosu od 17.625,00 kn, dok je u ostalom dijelu njegov zahtjev za naknadu troškova postupka neosnovan.

Tuženik je, istina, na ovakav način ostvario minimalan žalbeni uspjeh ali mu troškovi nastali podnošenjem žalbe nisu dosuđeni jer je istovremeno neosnovano pobijao i odluku o

glavnoj stvari, a zbog osporavanja odluke o parničnim troškovima nije imao posebnih troškova (članak 154. stavak 3. ZPP).

Tužitelju nije dosuđen trošak za odgovor na žalbu jer ta parnična radnja nije bila potrebna za vođenje parnice (članak 166. stavak 1. u vezi s člankom 155. stavak 1. ZPP).

Iz navedenih je razloga, primjenom odredbe iz članka 368. stavak 1. i članka 380. točka 3. ZPP-a, valjalo presuditi i riješiti kao u izreci.

Zagreb, 27. travnja 2017.

Predsjednik vijeća:
Ivan Mikšić, v.r.

Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu Borongajska cesta 83d, 10000 Zagreb	
Datum upisa: 2.5.2017. 0:00:00	
Klasifikacijska oznaka: UP/I-740-08/17-2/0001	
Urudžbeni broj: 380-1/1-17-004	Priloga: 0

ZA TOČNOST OTPRAVKA

Ovlašteni službenik:

Voditelj izdavanja za prijem i otpremu

Mirko Paša

Mirko Paša